

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupíčkové v právní věci žalobkyně: **O. K.**, zastoupena Mgr. Jiřím Maříkem, advokátem se sídlem Gregorova 2585, Písek, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: EG.D, a. s., se sídlem Lidická 1873/36, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 6. 2023, č. j. 61 A 11/2022-50,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 6. 2023, č. j. 61 A 11/2022-50, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 17. 2. 2022, sp. zn. OREG/110948/2021/stko, č. j. KUJCK 24146/2022, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Písek (dále též „vyvlastňovací úřad“) ze dne 9. 8. 2021, sp. zn. výst/568642654/0/2020/Ja, č. j. MUPI/2021/28581. Tímto rozhodnutím vyvlastňovací úřad podle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o vyvlastnění“) a § 25 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „energetický zákon“) ve prospěch společnosti E.ON Distribuce, a. s. (právní předchůdkyně osoby zúčastněné na řízení) omezil vlastnické právo k pozemku parc. č. XA (ovocný sad) v k. ú. O. (dále též „dotčený pozemek“), který vlastní žalobkyně a O. K. (každý s podílem ½) za účelem výstavby el. distribuční soustavy. Označenému rozhodnutí předcházelo územní rozhodnutí ze dne 30. 5. 2017, č. j. výst/336634264/0/2016/Bi - 16/ÚRUS/Rozh, kterým

byla stavba distribuční soustavy umístěna a povolena za účelem realizace developerského projektu (dále též „územní rozhodnutí“).

II.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále též „krajský soud“), který žalobu jako nedůvodnou zamítl. Předně nepřisvědčil námitce žalobkyně stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Podle názoru krajského soudu se správní orgány zabývaly všemi uplatněnými námitkami, a to včetně otázky existence veřejného zájmu na stavbě části distribuční soustavy a možnosti alternativního vedení trasy. S ohledem na zákonnou úpravu v energetickém zákoně a navazující judikaturu se krajský soud ztotožnil se správními orgány, že v nynější věci veřejný zájem na stavbě distribuční soustavy bezpochyby existuje. Správní orgány se přitom zabývaly i kolizí zájmu žalobkyně a zájmu na připojení k distribuční soustavě. Krajský soud dodal, že žalobkyně svoji argumentaci cílila výhradně na údajnou neexistenci veřejného zájmu jako takového, přičemž svůj zájem blíže nekonkretizovala, a svoji námitku formulovala pouze obecně. Nedůvodnou shledal krajský soud též námitku, dle níž správní orgány měly zohlednit žalobkyní navrženou alternativní trasu stavby distribuční soustavy. Krajský soud na základě judikatury dovodil, že bylo povinností správních orgánů nevhodnost alternativní trasy stavby vysvětlit. Tomuto požadavku přitom vyvlastňovací úřad dostál. Jakkoli se jedná o hodnocení stručné, s ohledem na obecnost argumentace žalobkyně je zcela dostatečné. Ani po věcné stránce neměl krajský soud tomuto posouzení co vytknout, a proto se s ním ztotožnil. Důvodnými neshledal krajský soud ani další námitky žalobkyně. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatelka dovozovala nepřezkoumatelnost a nesprávnost napadeného rozsudku a rozhodnutí správních orgánů. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatelka spatřovala zejména ve skutečnosti, že existence veřejného zájmu, resp. jeho převaha nad zájmem stěžovatelky nebyla krajským soudem řádně zkoumána. Ačkoliv si stěžovatelka je vědoma právní úpravy obsažené v energetickém zákoně, nelze dle jejího názoru bez bližšího zkoumání konkrétních okolností daného případu mechanicky dovozovat, že u staveb dle energetického zákona veřejný zájem převažuje vždy. Dodala, že výstavba distribuční soustavy je realizována na základě žádosti soukromého investora, jenž sleduje vlastní zájem, kterýžto nelze považovat za zájem veřejný (nejedná se o zájem podstatné části společnosti, resp. o záměr směřující k obecnému blahu). Touto námitkou se ale krajský soud v napadeném rozsudku nijak nezabýval. Stěžovatelka je přesvědčena, že celkové posuzování skutečnosti, zda má být něco vyvlastněno, či nikoliv, musí vždy podléhat přísnému

pokračování

a striktnímu hodnocení ve vztahu k vyvlastniteli, k čemuž akcentovala i judikaturu Ústavního soudu. Obdobně stěžovatelka neshledává přezkoumatelnou ani argumentaci krajského soudu týkající se možnosti vedení alternativní trasy. Stěžovatelka je přesvědčena, že krajský soud řádně nezdůvodnil, proč jsou úvahy stěžovatelky nesprávné. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, popř. aby současně rozhodl o zrušení rozhodnutí správních orgánů.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém odkázal na argumentaci učiněnou v řízení před krajským soudem a na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Napadený rozsudek krajského soudu shledal souladný se zákonem a se závěry v něm uvedenými se plně ztotožnil. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[5] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti zejména akcentovala, že stěžovatelka vykládá pojem veřejný zájem v rozporu se zákonem i judikaturou. K tvrzení o možnosti vedení předmětné stavby alternativní cestou uvedla, že stěžovatelka není projektantem distribučních sítí, resp. nedisponuje odbornými znalostmi v tomto ohledu. Posuzování alternativního umístění navíc dle osoby zúčastněné na řízení není jednou z výslovně stanovených podmínek pro vyvlastnění. Z uvedených důvodů neshledala osoba zúčastněná na řízení kasační stížnost důvodnou a navrhla její zamítnutí.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou.

[8] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval naplněním stížního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. 1 s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné.

[9] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[10] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Pokud rozhodnutí soudu v odůvodnění nereflakuje na námitky a zásadní argumentaci, o kterou se žaloba opírá, má to za následek jeho nepřezkoumatelnost (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, ze dne 21. 5. 2015,

č. j. 7 Afs 69/2015-45 atp.). Rovněž i Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje, že požadavek kvalitního a vyčerpávajícího odůvodnění soudního rozhodnutí je jedním z principů představujících neopominutelnou součást práva na spravedlivý proces a vylučujících libovůli při rozhodování (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu „nelze chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno. Na druhou stranu, jestliže jsou v projednávané věci vzneseny závažné právní argumenty, je třeba, aby se s nimi soud vypořádal“ (nález ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

[11] Podle názoru Nejvyššího správního soudu krajský soud výše uvedeným požadavkům nedostál. Řádně se nezabýval námitkami stěžovatelky, ve kterých zpochybňovala naplnění zákonných podmínek pro omezení vlastnického práva. V tomto ohledu stěžovatelka zejména akcentovala, že nebyly náležitě vypořádány námitky poukazující na absenci vyvažování mezi jejími zájmy a zájmy osoby, kvůli které se vyvlastňuje (zájem soukromého investora, který připravuje developerskou výstavbu).

[12] Soud připomíná, že správní orgány omezily vlastnické právo stěžovatelky na základě § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o vyvlastnění a § 25 odst. 4 energetického zákona.

[13] Dle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o vyvlastnění výroky o vyvlastnění práv k pozemku vyvlastňovací úřad rozhodne o omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnítele a vymezí jeho obsah.

[14] Podle § 25 odst. 3 písm. e) energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy právo (podle zvláštního právního předpisu) zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umisťovat v nich vedení. Pro tento účel dále § 25 odst. 4 energetického zákona ukládá provozovateli distribuční soustavy povinnost *zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že (...) nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu* (odkaz na zákon o vyvlastnění), *vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.*

[15] Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je *vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.*

[16] Z konstantní judikatury vyplývá, že vyvlastnění, resp. nucené omezení vlastnického práva představuje významný zásah do vlastnického práva. Má být prostředkem *ultima ratio*, tedy krajním institutem přicházejícím v úvahu jen tehdy, pokud jsou splněny všechny podmínky. Omezení vlastnického práva je limitováno jak čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, tak § 3 a násl. zákona o vyvlastnění. Míra a rozsah omezení vlastnického práva přitom musí být proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno. Vyvlastnění lze proto vždy provést *jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem* (§ 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění). Dle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění přitom platí, že vyvlastnění je přípustné *jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen*

pokračování

jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Tam, kde jedna z podmínek nuceného omezení vlastnického práva absentuje, je třeba shledat neústavní porušení vlastnického práva (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2008, č. j. 6 As 11/2007-77, č. 1582/2008 Sb. NSS, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 4 As 84/2014-43).

[17] Z obsahu spisu vyplývá, že na dotčeném pozemku stěžovatelky (parc. č. XA) má být vybudována el. distribuční soustava (vedení VN). Na uvedený pozemek navazuje další pozemek ve vlastnictví stěžovatelky (parc. č. XB), který stěžovatelka užívá jako zahradu s drobnou stavbou. Přístup na tento pozemek má stěžovatelka zajištěn přes dotčený pozemek parc. č. XA (v místech, kde má být vedeno VN). Stavba distribuční soustavy přetne dotčený pozemek po celé jeho šíři a tím naruší i funkční celek obou pozemků vlastněných stěžovatelkou. Jak přitom vyplývá z územního rozhodnutí a rozhodnutí správních orgánů, k omezení vlastnického práva má dojít z důvodu realizace developerského projektu. Na pozemcích v blízkosti stěžovatelky připravuje soukromý investor (fyzická osoba) stavbu 10 rodinných domů, které hodlá napojit na el. distribuční soustavu.

[18] Z § 3 odst. 2 energetického zákona vyplývá, že *přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu.* Obdobně pak z § 2 odst. 2 písm. a) bod 1 energetického zákona, který definuje distribuční soustavu v elektroenergetice, plyne, že *distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.*

[19] Z uvedeného tedy vyplývá, že v nyní projednávaném případě vyplývá veřejný zájem na zřízení distribuční soustavy přímo ze znění energetického zákona. Nicméně samotná skutečnost, že distribuční soustava elektrické energie je ex lege zřizována a provozována ve veřejném zájmu, nemá vliv na povinnost „*v každém jednotlivém případě individuálně a odůvodněně poměřovat, zda tento veřejný zájem převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, či nikoliv*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41). Ze skutečnosti, že veřejný zájem nemusí být v případě, kdy jeho existenci stanoví zvláštní právní předpis, prokazován ve vyvlastňovacím řízení ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění, tak nelze dovozovat, že „*ve vyvlastňovacím řízení není třeba vážit převahu tohoto veřejného zájmu na dosažení požadovaného účelu nad zachováním práv vyvlastňovaného, jak plyne z § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016-51). Nutnost náležitého poměrování veřejného zájmu se zájmy vyvlastňovaného akcentuje i recentní judikatura Ústavního soudu (srov. např. nálezy ze dne 30. 8. 2022, sp. zn. IV. ÚS 2763/21).

[20] Podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelka v žalobě specifikovala, z jakých důvodů nemůže v daném případě zájem na zřízení distribuční soustavy převážit nad jejími vlastními zájmy. Krajský soud uvedenou argumentaci sice uvedl v rámci shrnutí, v odůvodnění rozsudku ji však řádně nevypořádal. V této souvislosti zejména uvedl, že k námitce, dle níž v posuzované věci nemůže veřejný zájem převážit nad zájmem žalobkyně, se nemohl konkrétněji vyjádřit, a to z důvodu její obecné formulace; stěžovatelka svůj zájem blíže nekonkretizovala.

[21] S uvedenými závěry nelze souhlasit. Dle názoru kasačního soudu stěžovatelka svou žalobní argumentaci dostatečně konkretizovala. Stěžovatelka v žalobě a návazně na nařízeném ústním jednání (s ohledem na výše provedené shrnutí skutkového stavu) souhrnně dovozovala pochybení správních orgánů, které pouze konstatovaly existenci veřejného zájmu, aniž by provedly jeho proporcionální poměření s dotčením práv vyvlastňovaného (stěžovatelky). Zdůraznila, že veřejný zájem v žádném případě nepřevažuje nad jejím zájmem. Pouhým odkazem na existenci právního předpisu o povinnostech provozovatele distribuční soustavy se nelze vypořádat s otázkou veřejného zájmu v konkrétním případě. Dle názoru stěžovatelky nelze výstavbu 10 rodinných domů považovat za projekt, který je zájmem podstatné části společnosti a směřuje k obecnému blahu, tedy za projekt realizovaný ve veřejném zájmu. Předmětný projekt je zájmem pouze jediného investora, který se snaží své pozemky zhodnotit a zpeněžit, což ale nemůže jít k tíži jiného soukromého vlastníka (stěžovatelky). Uvedená stavba tak nemůže být realizována ve veřejném zájmu, neboť není budována ve prospěch všech nebo podstatné části společnosti, ale pouze ve prospěch jednotlivce. Podle stěžovatelky tak proti sobě de facto nestojí veřejný zájem na vybudování distribuční soustavy a soukromé vlastnictví vyvlastňované, nýbrž dva soukromé zájmy, a v takovém případě pak nejsou splněny podmínky pro vyvlastnění vyplývající ze znění zákona. Poukázala i na absenci náležitého odůvodnění v rozhodnutích správních orgánů.

[22] Uvedenými námitkami se však krajský soud řádně nezabýval. Nejvyšší správní soud proto přisvědčil námitce stěžovatelky, dle které krajský soud zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Již z tohoto důvodu bylo třeba rozsudek krajského soudu zrušit.

[23] V tomto ohledu nelze přehlédnout ani úroveň vypořádání dalších námitek. I ty krajský soud povětšinou vypořádal pouze obecně, popř. s odkazem na rozhodnutí správních orgánů. Např. ve vztahu k námitkám stěžovatelky o existenci alternativní trasy vedení distribuční soustavy (kterými byla i rozvedena argumentace stěžovatelky ze správního řízení) krajský soud sice shrnul judikaturu kasačního soudu zabývající se nutností zkoumat možnost vedení alternativní trasy ve vyvlastňovacím řízení, náležitě se však nezabýval konkrétními námitkami stěžovatelky o možnosti alternativního vedení trasy v daném případě (k čemuž stěžovatelka předložila vedle zdůvodnění vhodnosti takového řešení i plánek s jasným návrhem jiného vedení trasy). Stěžovatelka mj. uvedla, že jí navržené řešení na rozdíl od toho stávajícího nezasahuje do pozemků umístěných v zastavitelné části obce, vedení energetické infrastruktury nenarušuje svým ochranným pásmem předmětné pozemky a rovněž nenarušuje ani krajinný ráz zastavěného a zastavitelného území obce, a proto jej považuje za vhodnější řešení. Krajský soud však i zde poukázal na obecnost námitek (což pravdou není) a dále odkázal na rozhodnutí správních orgánů. Takové odůvodnění nelze považovat za dostačující. Vedle výše citované judikatury lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 Afs 69/2010-127, kde se mimo jiné uvádí, že: *„Jakkoliv se soud může ztotožňovat se závěry žalovaného správního orgánu, musí jeho rozsudek obsahovat odpovědi na veškeré námitky uplatněné v žalobě. (...) Pouhý odkaz na napadené rozhodnutí je zcela nepřipadný, neboť soud posuzuje celý případ z jiné pozice než žalovaný správní orgán – tj. primárně na základě žalobních bodů, které musí vyčerpávajícím způsobem vypořádat. Rozhodnutí krajského soudu je proto v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.“*

pokračování

[24] Uvedené vady rozsudku krajského soudu nemůže zhojit Nejvyšší správní soud, neboť tento je soudem kasačním rozhodujícím o mimořádných opravných prostředcích proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů ve správním soudnictví. V opačném případě by Nejvyšší správní soud rozhodoval v jediné instanci o základu sporu, což mu nepřísluší. Jak totiž zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 103/2007-77, „*správní soudnictví je založeno na kasačním principu. Nejvyššímu správnímu soudu totiž nepřísluší v rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatele předjímat právní závěry krajského soudu. Takovýto postup by byl nutně vadou řízení mající vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Tímto postupem by de facto stěžovateli uzavřel cestu k přezkoumání „nově vysloveného“ právního názoru prostřednictvím kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud by tak nepřípustně zasáhl i do ústavně zaručeného práva stěžovatele na spravedlivý proces.*“ Obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 1 As 288/2016-64, ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 316/2014-36, ze dne 19. 7. 2018, č. j. 7 Ads 172/2016-61 atp.

[25] Vypořádávání dalších námitek je za uvedené situace předčasné a způsobilé zkrátit účastníky řízení na jejich právech (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 18/04, a ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 103/2007-77). Pouze v obecné rovině soud dodává, že krajským soudem označené usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 22 Cdo 3138/2010, na danou věc nepřiléhá. Nejvyšší soud posuzoval zcela odlišnou situaci. V daném případě se jednalo o posouzení vyvlastnění za účelem stavby silnice první třídy (nikoliv za účelem stavby rodinných domů realizovaných fyzickou osobou). Jak již přitom bylo výše naznačeno, stěžovatelka se domáhala náležitého poměření mezi jejím zájmem a zájmem na napojení uvedeného developerského projektu, k čemuž uplatnila několik zcela konkrétních tvrzení. Ty však krajský soud náležitě neposuzoval (viz výše). Pokud pak krajský soud poukazoval na § 25 odst. 10 energetického zákona, ani ten nestanoví, že by v případě dané soustavy nebylo třeba posuzovat otázku převážení veřejného zájmu nad zájmem soukromým (§ 3 zákona o vyvlastnění). Soud dodává, že ze spisu nevyplývá, že by rodinné domy již stály, či že výstavba distribuční soustavy byla nezbytná pro zajištění dodávek elektrické energie pro větší oblast, např. pro celý region, přičemž případné nevybudování by podstatně zasáhlo do standardu stávajících životních podmínek tamějších obyvatel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41). Ani krajským soudem aplikovaná judikatura se nezabývala zcela identickou situací, ke které došlo v dané věci. Na náležitém vypořádání předmětných námitek je v dané věci třeba trvat i s ohledem na povahu přezkoumávaného rozhodnutí a její důsledky pro stěžovatelku. Jak již soud uvedl výše, nucené omezení vlastnického práva má být prostředkem *ultima ratio*, který lze aplikovat pouze při jednoznačném splnění všech podmínek. Je přitom úkolem správních orgánů a návazně i soudů, aby v návaznosti na uplatněnou argumentaci účastníků řízení náležitě posoudily jejich splnění (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2008, č. j. 6 As 11/2007-77, č. 1582/2008 Sb. NSS, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 4 As 84/2014-43).

[26] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém je krajský soud vázán výše uvedenými právními názory (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Na krajském soudu tedy bude, aby důkladně vypořádal všechny

uplatněné žalobní námitky, resp. jejich pohledem řádně posoudil zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícímu rozhodnutí správního orgánu I. stupně. S ohledem na povahu věci rozhodl Nejvyšší správní soud přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu